

Vlaams
Parlement

vergadering **C281**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 5 juli 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de samenwerking tussen het federale ministerie van Justitie en de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) – 2096 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de fiscale regularisatie – 2462 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over unilaterale fiscale regularisatie – 2493 (2015-2016)	5
VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over een fiscale stimulus voor gecombineerd vervoer – 2475 (2015-2016)	12
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het stappenplan in het programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2015 om ontwijkings-mechanismen aan te pakken – 2476 (2015-2016)	14
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de eerste resultaten van het decreet van 20 december 2013 houdende invoering van een versnelde afbouw in de onroerende voorheffing van het belastbaar kadastraal inkomen van materieel en outillage ten gevolge van nieuwe investeringen – 2477 (2015-2016)	16
VRAAG OM UITLEG van Jenne De Potter aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de ontvangsten uit verkeersbelastingen – 2501 (2015-2016)	18

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de samenwerking tussen het federale ministerie van Justitie en de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) – 2096 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp-a): Minister, we zijn allemaal tegen fiscale fraude en voor de bestrijding van fiscale fraude, daar ga ik toch van uit. Dus moeten we fiscale fraude correct aanpakken. Iedereen moet correct zijn deel bijdragen op basis van de fiscale regelgeving die er is.

In 2011 besliste de Vlaamse Regering de inning van de registratie- en successierechten in eigen beheer te nemen met ingang van 1 januari 2015. De betrokken belastingen zijn dus vanaf 1 januari 2015 ondergebracht in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF). Tot daar geen probleem. Die belastingen zijn, volgens de VCF, van toepassing sedert 1 januari 2015. Het Vlaamse Gewest staat vanaf dat moment dus zelf in voor de dienst van die belastingen, zoals dat in het jargon heet. Het is dus ook verantwoordelijk en staat in voor de taxatie, de inning en de controle. In fiscale fraudedossiers geldt het zogenaamde una-viaprincipe, dat bepaalt dat een fraudedossier ofwel via administratieve weg ofwel via gerechtelijke weg moet worden afgehandeld.

Minister, u verklaarde in de plenaire vergadering van 11 mei 2015 een onderhoud te hebben gehad met de federale minister van Justitie, dat tot doel had eveneens tot een samenwerking te komen tussen de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) en de diensten van de federale minister. Hoe vaak heeft VLABEL, sinds Vlaanderen de dienst van de successie- en registratierechten verzekert, 1 januari 2015, een una-viaoverleg gevraagd en/of gekregen? Zijn er richtlijnen bij VLABEL in dit kader, en zo ja welke zijn dat? Welke bijkomende afspraken wenst u te maken met het departement Justitie over de aanpak van fraudedossiers? Is op dit overleg, dat u hebt aangekondigd in de plenaire vergadering van 11 mei 2015, ook de samenwerking in het kader van de zogenaamde una-viawetgeving ter sprake gekomen? Zo ja, wat was daarvan het concrete resultaat, om te vermijden dat fraudedossiers in de soep lopen?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Bertels, dank u voor uw vraag. Het una-viaprincipe werd in deze commissie al meermaals besproken. U weet dat het werd opgenomen in de VCF. Het Vlaams Parlement heeft vorig jaar nog enkele correcties aangebracht om te conformeren aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.

Dit una-viaprincipe impliceert onder meer een overleg tussen de fiscale administratie en het parket over de aanpak van dossiers van fiscale fraude. Dit overleg moet leiden tot een keuze tussen een administratief ofwel een strafrechtelijk parcours. VLABEL heeft hiervoor binnen de organisatie de nodige aanspreekpunten en de verantwoordelijke ambtenaren aangeduid.

Toen VLABEL enkel de onroerende voorheffing en de verkeersbelasting in eigen beheer had, was dit een veeleer onontgonnen terrein. Maar met de overname van de dienst van de geregionaliseerde registratie en erfbelasting is hier uiteraard verandering in gekomen. Voor enkele dossiers werd al effectief overlegd tussen VLABEL en het Openbaar Ministerie, zoals voorzien door de una-viabepalingen. Hierbij wordt VLABEL door het parket op de hoogte gebracht van het bestaan van

een strafrechtelijk onderzoek. Ook brengt het parket VLABEL op de hoogte van de dossiers waarbij een minnelijke schikking wordt getroffen. Dit heeft immers tot gevolg dat er geen administratieve sanctie meer kan worden opgelegd.

In het belang van het onderzoek kan ik over deze dossiers geen gedetailleerde concrete informatie verstrekken. Maar ik kan u wel bevestigen dat bij VLABEL een aantal dossiers worden onderzocht, na voorafgaande kennisgeving door het Openbaar Ministerie.

Tijdens het, overigens zeer constructieve, overleg met het kabinet van minister van Justitie Geens van 11 mei 2016 werd, zoals ik heb aangegeven in de plenaire vergadering van diezelfde dag, de stand van zaken van de federale hervorming van het erfrecht besproken. Het is immers de bedoeling om op de eerste plaats zelf te zorgen voor een eerlijk en transparant belastingsysteem, waardoor we de verleiding tot fiscale fraude kunnen verminderen. Daarom is het belangrijk dat we de federale hervormingen van het erfrecht van zeer nabij blijven volgen.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp·a): Minister, u geeft zelf aan dat fiscale fraude verminderd moet worden. Fiscale fraude ondermijnt ons belastingsysteem en moet op correcte wijze aangepakt en bestraft worden. Fraudeurs mogen aan hun gerechtvaardigde straf niet ontsnappen, daarvoor zijn afspraken met het gerecht nodig, maar ook een snelle actie bij de vaststelling van oneigenlijke toepassing van de fiscale wetgeving.

Minister, ik heb iets niet helemaal begrepen. U zegt dat het parket, VLABEL in dit geval, de aangeduide ambtenaar op de hoogte brengt van het bestaan van een strafrechtelijk dossier en/of een minnelijke schikking. Maar mijn vraag is ook omgekeerd: stel dat VLABEL zelf een administratieve actie wil ondernemen, nemen zij dan contact op met, in dit geval, het parket om te bekijken of er al dan niet strafrechtelijke dossiers bestaan? U moet mij geen details geven over strafrechtelijke dossiers, maar wat is de verhouding van het ene tot het andere, van de informatiedoorstroom van VLABEL naar het parket en/of van het parket naar VLABEL?

Minister, u bent het immers met mij eens, denk ik, dat er duidelijke afspraken nodig zijn en dat er een wisselwerking is van informatie-uitwisseling om te vermijden dat fiscale fraudeurs door het ontbreken van goede afspraken ontsnappen aan om het even welke straf, hetzij een administratieve boete, hetzij een strafrechtelijke sanctie. Mijn vraag is: is er tweerichtingsverkeer, en niet alleen eenrichtingsverkeer van parket naar VLABEL toe?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Bertels, ik weet dat niet. Maar ik wil u nog eens attent maken op het feit dat dit zeer recent is. Het is onontgonnen terrein. U vraagt naar statistische gegevens, of dat gebeurt en hoe vaak, van een situatie die nog maar pas gestart is. Ik wil en zal het uitzoeken. Ik denk dat het niet uitgesloten is dat er wederzijds contact is. Als de ene de andere inlicht, zou het ook wel kunnen zijn dat de andere de ene ook informeert. Ik weet het niet. Ik ga hier niet zomaar eventjes in naam van VLABEL op antwoorden. Trouwens, als het gebeurt, zal het zeker niet over een groot aantal dossiers gaan, en niet over de grote massale fiscale fraude waar u op doelt, en ook niet de grote massale sociale fraude. Maar ik weet het niet en kan daar niet over uitweiden.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp·a): Minister, ik ga graag in op uw toezegging om het na te vragen want het is volgens mij absoluut nodig dat we tweerichtingsverkeer

hebben, niet alleen van parket naar VLABEL maar ook omgekeerd, voor dossiers die sinds 1 januari 2015, toch al anderhalf jaar, een administratieve gerechtelijke weg zouden kunnen volgen. VLABEL doet dat terecht, laat daar geen misverstanden over bestaan. Als u me toestaat, voorzitter, zou ik graag detailinformatie – ik moet geen dossiers hebben – hebben over of er tweerichtingsverkeer is. In het kader van een correcte bestrijding van fiscale inbreuken, hebben we dat tweerichtingsverkeer nodig en moeten we dat ontwikkelen, zoals het ook gegroeid is bij de federale administratie. Minister, ik roep u op om die vraag te stellen en ons het antwoord door te spelen zodat we zeker zijn dat daar geen 'quacks' in fiscale dossiers in het kader van bestrijding van fiscale fraude ontstaan. Het is niet omdat het niet gaat om wat u de grote fiscale fraude noemt, dat we de kleine en andere fiscale fraude – er kan ook grote fiscale fraude zitten bij erfrecht – niet op een correcte manier moeten bestrijden, samen met uw administratie.

De voorzitter: Mijnheer Bertels, als u gelaatsuitdrukkingen kunt ontleden en mimiek kunt verstaan, zult u gemerkt hebben dat de minister inderdaad deze toezegging doet en u van de nodige informatie zal verzekeren. Mag ik het zo begrijpen, minister?

Minister Bart Tommelein: Absoluut. Ik wil de heer Bertels niet onthouden waar hij recht op heeft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de fiscale regularisatie – 2462 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over unilaterale fiscale regularisatie – 2493 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, collega's, ik heb een vraag over de op stapel staande nieuwe federale fiscale regularisatie. Minister, u leest uiteraard ook kranten. U hebt daarin gelezen dat de Brusselse Gewestregering bij monde van minister van Financiën Guy Vanhengel heeft aangekondigd dat ze de wettelijke regeling voor deze federale regularisatie wil aanvechten bij het Grondwettelijk Hof zodra ze is goedgekeurd door het federale parlement. Ondertussen heeft ook de Waalse Gewestregering aangekondigd dat ze juridische stappen zal zetten op het moment dat de regeling wordt goedgekeurd.

Minister Vanhengel roept als belangrijkste argument in dat de ontvangsten uit de nieuwe fiscale regularisatie integraal naar de federale overheid zouden gaan en dat er geen benefits richting gewesten zouden gaan. De Vlaamse Regering heeft zich in het interfederale overleg over dit dossier altijd coöperatief opgesteld. Dus ga ik ervan uit, ook gezien uw reacties in de pers, dat ze het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet zal volgen in een demarche bij het Grondwettelijk Hof.

Naar aanleiding van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2016, die vorige week werd goedgekeurd, is het berekeningsmodel voor de inkomsten uit de erflasten met ongeveer 25 miljoen euro verhoogd, net als gevolg van de fiscale regularisatie op federaal niveau. In tegenstelling tot de Brusselse en de Waalse, verwacht de Vlaamse Regering dus wel extra ontvangsten door deze regeling. De Brusselse Regering duidelijk niet.

Minister, hoe reageert u op de aankondiging van uw Brusselse collega om de federale regeling voor een nieuwe fiscale regularisatie aan het Grondwettelijk Hof voor te leggen? Waarom zullen u en de Vlaamse Regering deze stap niet zetten? Kunt u op een of andere manier garanderen dat de ontvangsten uit die nieuwe fiscale regularisatie integraal naar de federale overheid gaan, zoals de Brusselse minister van Financiën stelt? Of zegt u dat er ook een financieel voordeel voor de gewesten is? Als er door de financiële regularisatie geen extra inkomsten naar de gewesten vloeien, of als de demarche van de Brusselse Regering bij het Grondwettelijk Hof de regeling hypothekeert, dan heeft dat een negatieve invloed op onze eigen begrotingsaanpassing en de ontvangsten uit vooral de Vlaamse erflasten. Kunt u een financiële inschatting geven van dat effect? Hoe denkt u dat op te vangen in het licht van het beoogde vorderingenresultaat na de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2016?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Aansluitend op wat de heer Rzoska al zei, raakte in de week van 20 juni bekend dat de minister van Financiën van de Brusselse Regering naar het Grondwettelijk Hof zou stappen tegen de volgens hem eigengereide werkwijze van de federale minister van Financiën omtrent het ontwerp van wet over de fiscale regularisatie.

Twistpunt in dit debat is onder meer de verdeling van de opbrengsten uit deze regularisatie, de wijze waarop de inkomsten zouden aangegeven worden. Ook de Waalse Regering lijkt stappen in die zin te overwegen, met een gelijkaardige motivering, aangevuld met onder meer ook een discussie over de onbeperktheid in de tijd van deze mogelijkheid tot regularisatie voor fraudeurs. De Vlaamse Regering lijkt tot nader order de federale overheid veel meer ter wille te willen zijn.

Zijn de argumenten die de Brusselse collega aanhaalt ook voor u als Vlaams minister van Financiën problematisch? Zo ja, hoe zult u erover waken dat de fiscale regularisatie die federaal voorbereid wordt, de opbrengsten hiervan billijk verdeelt?

De vlucht vooruit van de federale minister geeft, zoals geschetst, bij de Brusselse Regering aanleiding tot een vermoeden van ongrondwettigheid. Meent u ook dat er een bijkomend advies gevraagd moet worden aan de Raad van State, zoals uw partijvoorzitster blijkbaar voorstelt naar aanleiding van de demarche van haar Brusselse partijgenoot?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: De Federale Regering heeft enkele weken geleden in het federale parlement haar wetsontwerp inzake de fiscale regularisatie ingediend. Vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is daar inderdaad een duidelijke reactie op gevolgd. Dat is de verantwoordelijkheid van mijn collega in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en vanwege de fiscale autonomie ben ik daar niet door gebonden.

Vlaanderen heeft zich evenwel tijdens het interfederale overleg in dit dossier steeds coöperatief opgesteld en we zullen dat blijven doen. De Vlaamse Regering heeft zich bij de begrotingsaanpassing 2016 geëngageerd om mee vorm te geven aan deze fiscale regularisatie omdat deze operatie een hervorming naar een meer faire erfbelasting kan helpen financieren. Ik kom daar straks op terug.

Dan kom ik tot het vormgeven van het Vlaamse luik van de fiscale regularisatie. U verwijst naar de federale fiscale regularisatie alsof die te nemen of te laten is voor de gewesten. Dat is niet zo: de Vlaamse overheid kan ze volledig vormgeven voor zover het Vlaamse gewestelijke belastingen betreft. Noch inhoudelijk, noch juridisch-technisch is de Vlaamse overheid gebonden aan de Federale Regering of aan de andere gewestregeringen.

Dit is een opportuniteit om eigen Vlaamse accenten te leggen, onze opbrengsten te optimaliseren en een transparante, billijke, rechtszekere en praktische oplossing aan te bieden aan de Vlaamse belastingplichtige. De opbrengst van deze Vlaamse fiscale regularisatie gaat overigens ook integraal naar de Vlaamse kas.

Om de fiscale regularisatie te laten slagen, kan het evenwel helpen een regeling uit te werken die spoort met de federale regeling. We hebben intussen niet stilgezeten en binnen de Vlaamse Regering is er een politiek akkoord over deze regularisatie. De krachtlijnen daarvan zijn onder meer de volgende.

De regeling die nu op tafel ligt is aangepast aan het specifieke karakter van de Vlaamse gewestbelastingen. De regularisatie zal in Vlaanderen immers vooral betrekking hebben op de erfbelastingen. De tariefstructuur van deze belastingen is verschillend van, bijvoorbeeld, de federale btw en daarmee moet rekening worden gehouden bij de specifieke uitvoeringsbepalingen van deze belasting.

Een belangrijk principe is dat, wat ons betreft, deze regularisatieronde de laatste zal zijn en dat de regeling per definitie tijdelijk is. Mijn collega van het Waalse Gewest verklaarde dat dit onbeperkt zou zijn, maar in Vlaanderen is het tijdelijk, met een einddatum.

De aangever kan slechts eenmaal gebruikmaken van deze procedure en tegen deze aanslag zal geen bezwaarprocedure mogelijk zijn. Daar staat tegenover dat, net zoals bij de federale overheid, de regularisatie naast fiscale immunititeit ook tot strafrechtelijke immunititeit aanleiding zal geven.

De opbrengst van deze fiscale regularisatie zal dienen om de erfbelastingen billijker te maken. Zoals u weet, lopen de huidige marginale tarieven tussen broers, zussen, neven, nichten, ooms en tantes op tot 65 procent. Dergelijke hoge tarieven stimuleren belastingontwijking omdat ze als confiscatie worden ervaren. Het is mijn stellige wens en overtuiging om nog tijdens deze legislatuur hervormingen te lanceren die kunnen leiden tot een meer rechtvaardige en faire fiscaliteit.

Wat betreft het samenwerken met de federale overheid heb ik als minister van Financiën van de Vlaamse Regering een mandaat gekregen om met de federale overheid te gaan onderhandelen. Binnen dit mandaat wil ik op constructieve wijze met de federale overheid betrachten om een voor de belastingplichtige zo eenvoudig mogelijke en praktische werkwijze op te zetten. We willen bekijken in hoeverre het federale contactpunt voor regularisaties een functie zou kunnen vervullen voor de Vlaamse regularisatie. Een samenwerkingsakkoord met de federale overheid zal de definitieve krijtlijnen bepalen.

Een ander aandachtspunt betreft hoe we kunnen omgaan met bedragen waarvoor de opdeling tussen de federale en de Vlaamse regionale belastingen niet eenvoudig kan worden gemaakt.

Ook daar zullen we overleg plegen met de federale overheid. We bekijken of we daarvoor in een aparte regeling moeten voorzien.

Wat met het Brusselse beroep tot vernietiging? De Vlaamse Regering heeft geopteerd voor een constructieve samenwerking met de federale overheid. Wanneer we een juridisch sluitende regeling kunnen uitwerken die efficiënt is en werkbaar oogt, kunnen we misschien toch nog een of meerdere andere gewesten overtuigen om het geweer van schouder te veranderen en zich alsnog aan te sluiten.

We bekijken nu verder wat de Raad van State zal aanbrengen na de laatste adviesaanvraag. Daarna zullen we met bekwame spoed het verdere besluitvormingsproces afwerken en het voorontwerp van decreet aan dit parlement voorleggen.

Willen we dat de federale en de Vlaamse overheid het initiatief bij elkaar wederzijds versterken, dan mag de inwerkingtreding van beide uiteraard niet al te ver uit elkaar liggen. Dat is ook een van de redenen waarom we in de voorbije weken werk hebben gemaakt van een akkoord in de Vlaamse Regering.

Wat met de opbrengst, vraagt u, mijnheer Bertels. Het inschatten van de ontvangsten uit deze operatie is geen sinecure. Het is een inschatting. We kunnen ons baseren op ontvangsten uit vorige realisaties, maar de voorwaarden en modaliteiten van iedere regularisatie zijn toch wel verschillend. Het recente jaarverslag van de dienst Voorafgaande Beslissingen vermeldt een totale opbrengst voor de gewesten van 524,5 miljoen euro uit de zogenaamde EBA bis (eenmalige bevrijdende aangifte) en 240,5 miljoen euro uit de EBA ter. Een totale opbrengst van liefst 765 miljoen euro dus.

Voor de precieze bedragen die in de loop der jaren aan het Vlaamse Gewest zijn doorgestuurd, verwijs ik graag naar de antwoorden op eerder gestelde schriftelijke vragen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, bedankt voor uw uitgebreid antwoord op alle vragen. Belangrijk in uw antwoord is dat u een heel andere strategie hanteert dan uw Brusselse collega. Ik vermoed dat u uw Brusselse collega af en toe ziet op andere evenementen. Ik heb het dan niet over boten, maar over partijbesturen. Het valt me op dat u zeer ver meegaat in wat er op de federale tafel ligt.

Van de laatste amendementen die zijn voorgesteld, ligt er nog een ronde bij de Raad van State. Ik vermoed dat het mandaat dat u van de Vlaamse Regering hebt gekregen, vorm zal krijgen in het samenwerkingsakkoord dat moet worden gesloten. Ziet u dat als een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Regering en de federale overheid? Zegt u dat, als dat er is, de regeling zoals afgesproken binnen de Vlaamse Regering vorm zal krijgen? Of vindt u het van belang dat er een samenwerkingsakkoord moet komen met alle betrokken overheden om op een deftige manier geregeld te krijgen wat in het advies van de Raad van State stond over het voorstel dat in de Kamer voorlag? In hoeverre volgt u als Vlaamse Regering uw eigen traject in het kader van fiscale autonomie om dit geregeld te krijgen, en hangt het niet af van het samenwerkingsakkoord met de andere betrokken gewesten?

Minister, u hebt hier in de afgelopen weken regelmatig contact over gehad met federaal minister Van Overtveldt, zo heb ik begrepen. Mag ik daaruit besluiten dat u aan deze commissie en de facto aan het parlement garandeert dat het niet de bedoeling is dat die inkomsten enkel naar het federale niveau, maar wel degelijk integraal naar het Vlaamse Gewest gaan?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, bedankt dat u al enkele krachtlijnen van het toekomstige Vlaamse decreet hebt toegelicht, waarin we toch al enkele afwijkingen krijgen ten opzichte van de grote, onbeperkte regularisatie die wordt voorbereid op het federale niveau en waarop u enkele nuances aanbrengt. Dat is een discussie die we al hebben gehad over het ontwerp van decreet.

Als ik u goed heb begrepen, zegt u dat de Raad van State veel duidelijkheid vraagt. De discussie gaat al enkele maanden over welke kapitalen aan welke belastingen moeten worden onderworpen. Dat kan worden uitgemaakt omdat het gaat over Vlaamse belastingen of over federale belastingen. Minister, u zegt dat u gaat samenwerken met het federale Contactpunt, maar u gaat dus geen verklaring van de fiscale fraudeur – ofschoon die regulariseert – aanvaarden waarin hij zegt waar het geld

vandaan komt. Die eenvoudige verklaring is nu gepland in de federale wet, waarvan de Raad van State terecht opmerkt dat er heel veel precisie ontbreekt, en dus niet kan worden vastgesteld waar de kapitalen vandaan komen, waardoor je dus geen billijke opdeling kunt krijgen tussen Vlaanderen en de federale overheid in ons geval, en nog erger, waar de federale wet nu bepaalt dat dat geld gewoon naar de federale overheid gaat. Ik neem aan dat u daarmee niet akkoord gaat omdat die eenzijdige verklaring niet precies genoeg is. Ik zou daar graag bevestiging van hebben.

Met betrekking tot het samenwerkingsakkoord of het samenwerkingsprotocol – want dat zijn twee juridisch verschillende begrippen – vraagt de Raad van State duidelijkheid. De Raad van State zegt dat een samenwerkingsakkoord nodig is met alle betrokken overheden, want een samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de federale overheid is absoluut niet voldoende als u in de richting gaat waarin u wilt gaan. Want wat gaat u doen met iemand wiens woonfiscaliteit in Vlaanderen ligt, en wiens erfenis openvalt in Wallonië en Wallonië niet meedoet? Met dit samenwerkingsakkoord gaat u dit niet opgelost krijgen. Met uw eenzijdig Vlaams-federaal samenwerkingsakkoord zult u het niet opgelost krijgen.

De vraag is dan: wat bent u daar van plan? Waarom gaat u niet voor een volledige oplossing in plaats van een halfslachtige zoals nu in het federaal wetsontwerp staat? U probeert te remediëren, maar kunt niet volledig remediëren.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Met LuxLeaks en dergelijke willen heel veel mensen regulariseren: het is onze overtuiging dat dat moet kunnen, zoals u zegt, minister, als het tijdelijk en eenmalig is en aan een significant boetetarief. Dat zijn de principes die we vooropstellen. Als ik u zo hoor, kunnen wij ons daarin vinden, dat hoeft ook niet helemaal te verbazen.

Een tweede belangrijk punt is de rechtszekerheid. Ik hoop dat u erin slaagt, minister, om de andere gewesten ertoe te bewegen de nodige rechtszekerheid te garanderen. Ze moeten eens nadenken over de positie die ze ingenomen hebben. Dat is niet altijd de meest verstandige keuze geweest.

Drie, rond het systeem federaal/regionaal komt er nog overleg met het federale niveau. Als er iemand een aangifte doet en zegt dat de gelden afkomstig zijn van personenbelasting, btw of successierechten, als men niet duidelijk kan aangeven waar de middelen vandaan komen, mag dat nooit aanleiding geven tot een voordeliger situatie dan een aangifte waarbij men wel duidelijkheid en transparantie kan geven over waar de middelen vandaan komen.

Ten slotte wil men de middelen inzetten voor een modern erfbelastingrecht. Wij zijn daar ook voor gewonnen. Wij vinden dat de successierechten moeten worden aangepast aan de moderne samenlevingsvormen en aan de keuzevrijheid die almaar belangrijker wordt in onze samenleving. De hoogste tarieven moeten billijk worden, zeker nu de schenkingsrechten zijn aangepast.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, wij vinden het een goede zaak dat er vooruitgang gemaakt wordt in dit dossier. Voor mijn eigen verstand, deel ik altijd op in drie stukken. Het eerste deel is louter federale materie. Daar hebben wij sowieso niets over te zeggen. Voor het tweede deel gaan we een akkoord afsluiten voor de Vlaamse domeinen zodat we dat verder kunnen uitwerken. We zijn trouwens zeer tevreden dat de suggestie van de heer Diependaele om de opbrengst te gebruiken om de erfbelastingen te 'verbillijken' wordt meegenomen. Dat is heel goed. Voor het derde luik is de herkomst niet zo duidelijk. U hebt een mandaat gekregen om te onderhandelen. Ik heb daarover een bijkomende vraag. Kunt u

dat meer toelichten? Welke visie ontwikkelt u daar? Of is het nog te vroeg om dat te zeggen?

Minister Bart Tommelein: Ik sta af en toe versteld van de visie van sommige mensen op de fiscale autonomie. Ik voel mij verantwoordelijk voor het Vlaamse Gewest, en ik ben ook minister van Financiën in dit gewest. Zoals u zegt, mevrouw Maes, voor federale bedragen kom ik niet tussen. Op dat vlak heb ik respect voor de bevoegdheidsverdeling in dit land. Wat federaal is, is federaal; wat Vlaams is, is Vlaams. Ik vul de Vlaamse fiscaliteit en de Vlaamse bevoegdheid ten volle in. Dat is in het verleden te weinig gedaan, dat is mijn mening. Als ik een regeling moet pakken, neem ik een regeling voor de inkomsten uit de Vlaamse gewestbelastingen. Het spreekt vanzelf dat de inkomsten van de regularisatie integraal naar Vlaanderen gaan.

Moeten we een regeling hebben met de andere gewesten? Graag. Liefst. Dat zou het makkelijkst zijn, maar het moet niet. Als ik al begin met een regeling voor de Vlaamse belastingen, heb ik daar al inkomsten uit. Dan moet ik inderdaad een samenwerkingsprotocol maken over het gebruik van het gemeenschappelijk loket en dan moeten we een samenwerkingsakkoord maken over die bedragen die gemengd zijn. Dat akkoord zal ik maken, zo snel mogelijk, mijnheer Rzoska, zodra er duidelijkheid is over de federale situatie. U hebt zelf gezegd dat het advies van de Raad van State eraan komt. Men zal dat in de eerstkomende dagen behandelen. Ik zit klaar. Als dat daar allemaal duidelijk is, ben ik onmiddellijk klaar om een samenwerkingsakkoord te sluiten en om goede afspraken te maken in het belang van Vlaanderen. Zo simpel is dat.

Ik ben tevreden, mijnheer Van Rompuy, dat u ook gewonnen bent voor een aanpassing van de erfbelasting. Dat is heel goed. Ik ben daar heel tevreden mee. We kunnen hier gerust zeggen dat wij onze taak moeten invullen zoals die ons is toegewezen. Dan kunnen we gaan zoeken naar alle mogelijke situaties om onze eigen boontjes niet te doppen omdat er wel eens situaties zouden kunnen zijn waar wij geen attest kunnen afleveren, of waar we niet kunnen zeggen: we kunnen dat aanvaarden.

Het gaat hier over regularisatie en het zal duidelijk zijn voor de mensen wat ze kunnen aangeven in deze regularisatie en waar we dan een attest voor kunnen afleveren. Ik hoop zo snel mogelijk een samenwerkingsakkoord te hebben met de federale overheid. Als de andere gewesten willen aansluiten met een akkoord, in het belang van hun eigen situatie, kunnen ze dat doen. Ik moet me daar niet mee moeien, natuurlijk, het is goed in het eigen bord te kijken.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp-a): Het is goed in eigen bord te kijken, minister. Geen probleem. We zullen ongetwijfeld nog de discussie hebben over het decreet betreffende de fiscale regularisatie in Vlaanderen. Maar ik val wel van mijn stoel als ik hier een fractie hoor zeggen dat zij daar niets aan te zeggen heeft. Minister, ik neem aan – en u bent er voor een deel op ingegaan – dat we erover moeten waken dat wat er op het federale niveau bedisseld wordt, niet ten nadele is van Vlaanderen, en dat u ervoor zorgt dat wat aan Vlaanderen toekomt, ook naar Vlaanderen komt. Daarvoor moeten we wel, mevrouw Maes, bekijken wat er op het federale niveau wordt gedaan met die eenzijdige verklaringen die niet waterdicht zijn.

Minister, we hebben in dit parlement al meerdere debatten gehad over de vereenvoudiging van de erfbelasting. Iedereen is daarvoor. Maar ik wil er toch voor waarschuwen dat we de erfbelasting niet zullen vereenvoudigen met enkel eenmalige inkomsten. We moeten daar, zoals de heer Diependaele het al zei, in de toekomst over waken.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Bertels, ik zal het nog eens herhalen. *(Opmerkingen van Jan Bertels)*

U krijgt van mij altijd het laatste woord. Maar ik ben hier niet de baas. De voorzitter is hier de baas. Als ik het woord nog eens vraag, vind ik persoonlijk dat het parlement altijd het laatste woord heeft. Mijnheer Bertels, u kent mij niet. U vergeet dat ik een parlementaire reflex heb. Maar als u een aantal zaken in twijfel trekt, wil ik de puntjes op de i zetten.

Luik één, de federale fiscale regularisatie, gaat over federale bedragen, die duidelijk federaal zijn. Ik zeg u: daar heb ik niets mee te maken. Ik was staatssecretaris in de vorige Federale Regering. Ik ben dat niet meer. Ik zit in deze regering en ik ben verantwoordelijk voor luik twee: de Vlaamse bedragen en de Vlaamse fiscale regularisatie. Daar gaat het heel duidelijk over sommen die uit de Vlaamse belastingen komen. Dan heb je natuurlijk luik drie: de bedragen die onduidelijk zijn, waar de herkomst gemengd is. Daar moet ik een samenwerkingsakkoord sluiten met het federale niveau. Dat kan ik maar doen zodra het federale niveau ook rond is met zijn operatie. Dan moet ik hier nog eens terugkeren met een ontwerp van decreet om dat te regelen. Ik kan u alleen maar zeggen dat ik klaar zit. Mocht ik niet klaar zitten, mijnheer Bertels, zou u mij waarschijnlijk zeggen: 'Wel, waarop wacht u? Doet u niets? Ze zijn bezig op het federale niveau en u doet niets? Dat is in het nadeel van Vlaanderen!' Ik werk in het voordeel van Vlaanderen, zo simpel is dat.

Jan Bertels (sp-a): Minister, dat laatste is voor u, als Vlaams minister, uw plicht! Werken in het voordeel van Vlaanderen is niet uw recht, maar uw plicht. U mag eromheen zwemmen, dat is geen probleem. Het probleem is luik drie: de gemengde inkomsten. Nu voorzien ze in de federale wetgeving dat, indien de herkomst niet duidelijk is, het geld naar het federale niveau gaat. Daarop moet u reageren, minister, zoals uw collega in Brussel heeft gedaan. U moet daar de Vlaamse belangen verdedigen.

Minister Bart Tommelein: Komaan, enfin, mijnheer Bertels! Ik zeg u toch dat ik een samenwerkingsakkoord zal sluiten met het federale niveau. Het grote verschil met mijn collega's in Brussel en Wallonië is dat zij niet rond de tafel gaan zitten. Ik zeg dat ik rond de tafel ga zitten, want ik zal niet aanvaarden dat als de herkomst onbekend is, het integraal naar het federale niveau gaat. Dat zal ik niet aanvaarden. Dat is mijn plicht.

Jan Bertels (sp-a): Minister, dat betekent ook dat u het ontwerp van decreet zoals het nu neerlag, zonder de amendementen die nog bij de Raad van State liggen in het federale parlement, niet kunt aanvaarden.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Bertels, zij moeten in dat derde luik niet voorzien. Zij voorzien in een fiscale regularisatie van federaal geld. Het gaat over gemengde afkomst. Dan is het mijn plicht en mijn opdracht om als gewest te zeggen dat wij rond de tafel gaan zitten om daar afspraken over te maken.

De voorzitter: Ik denk dat de standpunten duidelijk zijn. Mijnheer Bertels, u hebt vanzelfsprekend het laatste woord. Maar dan gaan we afsluiten, want anders gaan we in herhaling vallen. Ik heb graag een debat. Ik zie dat hier heel graag gebeuren: u zult straks naar huis kunnen gaan met een volledig gestilde honger naar kennis. Maar we zullen het dan wel afsluiten. U krijgt de laatste repliek.

De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp-a): Minister, ik wil u attent maken op het feit dat in het ontwerp van decreet zoals het nu in het parlement voorlag, met betrekking tot die gemengde inkomsten waarvan de afkomst niet duidelijk is, de eenzijdige verklaring toelaat dat het geld alleen naar het federale niveau gaat. Als u daar niet

mee akkoord gaat, moet u daar als Vlaams minister formeel tegen reageren. Nu gaat het federale niveau daar zijn bevoegdheden ver te buiten, voor eigen kas. Een minister die de Vlaamse belangen vertegenwoordigt, mag dat niet toelaten.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over een fiscale stimulus voor gecombineerd vervoer – 2475 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Minister, op 10 juli 2015 werd in de schoot van de Vlaamse Regering een engagementsverklaring ondertekend. Een van de maatregelen met betrekking tot coherent logistiek beleid in deze verklaring was een fiscale stimulus voor gecombineerd vervoer. Op dit moment wordt voorzien in een terugbetalingsregeling in de verkeersfiscaliteit, met als achterliggende gedachte de weginfrastructuur verder te ontlasten. Voorwerp is het goederenvervoer, dat, zoals wordt opgelegd door de Europese richtlijn 92/106, plaatsvindt tussen minstens twee lidstaten, en waarbij het overgrote deel van het traject via binnenwateren, spoor of zee gebeurt en enkel het eerste of laatste gedeelte van het traject over de weg.

Eerder dit jaar kreeg ik van minister Weyts als antwoord op een van mijn vragen dat in de praktijk de return van deze maatregel te laag is en wat tegenvalt. De redenen die daarvoor werden aangehaald, waren het beperkte toepassingsgebied en de zware administratieve bewijslast. Binnen de betreffende werkgroep heeft men gewerkt aan een nieuw voorstel, dat het toepassingsgebied uitbreidt en de administratieve last vermindert.

Minister, kunt u het eventuele nieuwe voorstel toelichten? Ziet u nog knelpunten binnen dat Europese kader van de richtlijn 92/106? Kunt u een timing voorleggen waarbinnen dit voorstel operationeel kan worden?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Van Miert, vrijdag 24 juni 2016 keurde de Vlaamse Regering op voorstel van minister Weyts en mezelf een voorstel van decreet goed over de wijziging van de terugbetaling van de verkeersbelasting voor gecombineerd vervoer. Dat is een begrip uit de Europese richtlijn die u citeert. Het werd omgezet in de Belgische wetgeving bij wet van 25 januari 1999. Deze bepaling is in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) van 13 december 2013 opgenomen onder het artikel 2.2.6.0.4. In dit artikel wordt verwezen naar de richtlijn wat betreft de definitie van gecombineerd vervoer. Het gaat hierbij, zonder in te gaan op de details, om goederenvervoer tussen EU-lidstaten, waarbij het eerste of het laatste gedeelte over de weg gebeurt en het andere gedeelte via spoor, binnenwateren of een zeetraject. Volgens de richtlijn dient een dergelijk transport te worden gestimuleerd door de terugbetaling van de jaarlijkse verkeersbelasting van voertuigen die hiervoor worden ingezet. De kilometerheffing wordt er dus niet door gevat.

Aangezien het enkel gaat over de terugbetaling van de jaarlijkse verkeersbelasting, impliceert dit ook dat het enkel kan gaan over vrachtwagens van meer dan 12 ton. De VCF voorziet in een terugbetaling tot 80 procent. Niettemin bleef deze maatregel in het Vlaamse Gewest dode letter. Er werd dus geen enkele aanvraag tot terugbetaling ingediend.

Uit gesprekken met de sector bleek dat de opgelegde criteria te streng, zeg maar in feite te onrealistisch waren. Het ontwerp, dat door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd, wil dat remediëren. In de eerste plaats wordt het toepassingsgebied van de maatregel uitgebreid. Waar de Europese richtlijn het in de definitie in artikel 1 heeft over zowel de combinatie weg-spoor als weg-boot, verplicht ze in artikel 6 enkel een terugbetaling voor het per spoor afgelegde traject. Voortaan zal dit ook mogelijk zijn voor het gecombineerde vervoer via binnenwateren of via een zeetraject.

Daarbij komt dat de terugbetaling van de jaarlijkse verkeersbelasting niet beperkt hoeft te blijven tot 80 procent. In plaats van het in rekening nemen van 24 spoorlijnen van 5500 kilometer, waarvan meer dan de helft moet zijn afgelegd – 2755 kilometer tussen EU-lidstaten lijkt mij praktisch niet doenbaar – zal de vermindering voortaan worden berekend in verhouding tot het aantal overslagverrichtingen, waarbij tijdens de belastbare periode in België wordt overgeschakeld van de ene vervoermodus naar de andere, bijvoorbeeld van weg naar spoor, zeetraject, binnenwateren – of omgekeerd.

Wanneer er met een voertuig minstens 220 van dergelijke overslagverrichtingen gebeuren in een jaar, kan de jaarlijkse verkeersbelasting voor dat voertuig volledig worden terugbetaald. Met deze aanpassingen blijven wij mijns inziens perfect binnen de geest van het Europese kader.

We willen met deze wijzigingen het multimodaal vervoer stimuleren. Door ook gebruik te maken van spoorwegen, binnenwateren en zeetrajecten kunnen we het vrachtvervoer van de weg halen en het wegennet verder ontlasten. We zorgen er ook voor dat de Europese richtlijn effectief in de praktijk kan worden omgezet.

Het ontwerp van decreet is zoals gezegd op 24 juni principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. We hebben nu advies gevraagd aan de SERV en de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA). Daarna volgt nog het advies van de Raad van State. Dan kan het, na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering, worden ingediend bij het Vlaams Parlement. Om de aanvraagprocedure voor de terugbetaling te verduidelijken, wens ik ook nog een aanpassing van het besluit Vlaamse Codex Fiscaliteit te realiseren. Deze procedure zal dan ook zo snel mogelijk worden opgestart.

Ik wil deze maatregelen nog met ingang van aanslagjaar 2016 in werking laten treden. De terugbetaling zal kunnen worden aangevraagd ten vroegste op de laatste dag van het belastbaar tijdperk en uiterlijk drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk. Voor het aanslagjaar 2016 kan de terugbetaling in concreto worden gevraagd vanaf 31 december 2016 tot en met 31 maart 2017, het eerste kwartaal. De administratieve lasten zullen beperkt zijn. Het zal volstaan om in het aanvraagformulier een overzicht te geven van de overslagverrichtingen met datum en locatie. VLABEL zal de vrachtbrieven waaruit blijkt dat de overslagverrichtingen effectief hebben plaatsgevonden, niet standaard opvragen maar proefsgewijs controleren. Deze moeten op basis van de bestaande wetgeving sowieso gedurende vijf jaar worden bijgehouden.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Minister, dank u wel voor het heel uitgebreid en duidelijk antwoord. Ik ben blij te horen dat de administratieve rompslomp eenvoudiger wordt gemaakt zodat meer mensen de moed zullen opbrengen om hun documenten en de nodige toestanden in orde te maken om hiervan gebruik te kunnen maken. Vooral vind ik het verheugend dat het vrij snel zal ingaan. Elke maatregel die we kunnen nemen, binnen onze Vlaamse bevoegdheden om de wegen te ontlasten, is een goede maatregel. Ik ben dus heel verheugd dat dit al vrij snel kan ingaan. We zullen misschien binnen een jaar of anderhalf jaar een

schriftelijke vraag stellen om te kijken wat de resultaten zijn van de nieuwe maatregelen zoals ze worden ingevoerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het stappenplan in het programma-decreet bij de begrotingsaanpassing 2015 om ontwikkelings-mechanismen aan te pakken – 2476 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Peter Van Rompuy

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, in het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015 werd beslist om de tarieven van schenkingen voor onroerende goederen te verlagen. U kent deze tarieven: op de eerste schijf zal 3 procent schenkingsrechten worden geheven, op de tweede schijf 9 procent, op de derde schijf 18 procent en op de vierde schijf 27 procent. Daartegenover werd gesteld dat de ontwikkelingsmechanismen aangepakt zouden worden, en dat waarschijnlijk in dezelfde geest als wat u daarstraks hebt aangekondigd, namelijk dat gelden die voor fiscale regularisatie worden geïnd, dienen voor een rechtvaardige fiscaliteit.

In het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015 staat het volgende: "Dit ontwerp voorziet in een vereenvoudiging en vergroening, onder meer door het verminderen van het aantal schijven, het verlagen van de tarieven en de koppeling aan voorwaarden die de energetische renovatie en de private huurmarkt stimuleren. Tegelijkertijd maakt de regering een stappenplan om ontwikkelingsmechanismen aan te pakken."

De strategische adviesraad van de Vlaamse Woonraad geeft de volgende opmerking: "In de memorie van toelichting wordt vermeld dat de Vlaamse Regering een stappenplan wenst uit te werken om ontwikkelingsmechanismen aan te pakken. Het is niet duidelijk welke inhoud en instrumentarium men voor ogen heeft in een dergelijk plan. Meer concrete verduidelijking is wenselijk."

Minister, hoever staat u met het stappenplan om ontwikkelingsmechanismen aan te pakken? Kunt u dit stappenplan toelichten? Welke ontwikkelingsroutes tracht u met dit stappenplan op te doeken? Op welke data baseert u zich bij het opmaken van dit stappenplan? Kunt u een timing van het stappenplan geven?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Dank u voor uw vraag, mijnheer Lantmeeters. Uw vraag sluit aan bij de bespreking die op 15 september van vorig jaar in deze commissie heeft plaatsgehad. Collega Rzoska heeft toen mijn voorgangster over de inhoud en de timing van een stappenplan ondervraagd. Het antwoord kwam er toen grosso modo op neer dat een nieuwe schenkbelasting op onroerende goederen die op 1 juli 2015 in werking is getreden, zou worden geobserveerd en geanalyseerd en dat de Vlaamse Regering remediërend zou optreden tegen ongewenste ontwikkelingsmechanismen.

Ik bekijk dit stappenplan in functie van de noodzaak op het terrein. Ik verkies om gepaste maatregelen te nemen wanneer het nodig blijkt. Een uitgebreid en gedetailleerd stappenplan met bijhorende timing voor de nabije en verdere toekomst dreigt al snel te worden voorbijgestoken door de praktijk die zich aanpast aan de gewijzigde of nieuwe regelgeving.

Ik stel voor dat ik nog even in herinnering breng wat er al is gerealiseerd en vervolgens wat we op korte termijn nog in de pijplijn hebben zitten. Een eerste belangrijke realisatie uit het stappenplan, was het decretaal kortwieken van de sterfhuisclausule. Met het eenvoudige schrappen van enkele woordjes uit de Vlaamse Codex Fiscaliteit, heeft de Vlaamse Regering een einde gemaakt aan het jarenlange juridische getouwtrek en aan de onzekerheid. Een tweede concrete realisatie, was het uitsluiten van het oneigenlijk gebruik van de bijkomende verlaging van de schenkbelasting bij energievriendelijke renovatie of kwaliteitsvolle verhuring door de begiftigden. Strikt genomen zou immers een teruggave kunnen worden gevraagd van de schenkbelasting zoals die gegeven werd voor de inwerkingtreding van de nieuwe tarieven op 1 juli 2015. Dat heeft de Vlaamse Regering eveneens prompt afgeblokt met een kleine, legistische correctie, opgenomen in het programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2016. Mijn mening is dat redelijke tarieven nog altijd de beste remedie zijn tegen achterpoortjes, mijnheer Lantmeeters.

En, 'last but not least', op het einde van de rit, verwijs ik graag naar de bespreking van 15 september. Mijnheer Lantmeeters, u hebt toen aangegeven dat de verlaging van het tarief van de schenkbelasting op onroerende goederen, op zich een efficiënte oplossing is tegen ontwijkingsmechanismen. Ik citeer u graag: "Onze partij staat achter een verlaging zolang die goed is voor de burger. Het feit dat er een verlaging is, mijnheer Rzoska, is al een oplossing voor het opduiken van ontwijkingsmechanismen. Wanneer de fiscus op een bepaald moment tot 80 procent op het geld van de mensen zou inhouden, dan zou men ofwel ontwijkingsmechanismen doorvoeren, ofwel niets doen. (...) Door het invoeren van dit systeem, is het grootste ontwijkingsmechanisme al vermeden." Tot daar de woorden van de heer Lantmeeters.

Mijnheer Lantmeeters, ik zat hier toen nog niet, maar ik kan die stelling volledig bijtreden. Een transparante en billijke fiscaliteit maakt ontwijkingsmechanismen overbodig. Ik denk dat de recente hervormingen van de schenkbelastingen in het Vlaamse Gewest hebben aangetoond dat de Vlaming graag bereid is correct zijn belastingen te betalen als de tarieven van de belastingen redelijk zijn.

Wat hebben we op korte termijn nog in de pijplijn zitten? Op 14 juni hebben we in deze commissie de omstreden kwestie van de verzekeringsgiften besproken. De fiscale behandeling van de verzekeringsgift door de Vlaamse Belastingdienst wordt door sommige experts betwist. Om aan deze controverse een einde te maken, heb ik aan de Vlaamse Regering een decretale oplossing voorgesteld. Mijnheer Lantmeeters, ik had begrepen dat we voor een solide, decretale oplossing alvast op uw steun mogen rekenen.

Ik besluit. Het stappenplan wordt uitgevoerd. Er werden reeds stappen gerealiseerd, zowel preventief als curatief. We hebben er andere uitgewerkt, die al in het besluitvormingsproces zitten en voor enkele andere kwesties worden nog mogelijke scenario's bestudeerd.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Mijn vraag ging inderdaad in die richting. Ik wou weten welke de volgende stappen zijn en wat we nog voor de boeg hebben. Sommigen stellen met scha en schande vast dat die ontwijkingsmechanismen op dit ogenblik zijn afgeblokt. Blijkbaar gaat het maar om enkele gevallen, ik vraag me af wat dat in de toekomst zal zijn. Lagere tarieven, die de mensen de indruk geven dat het om een eerlijkere fiscaliteit gaat, zijn het beste middel tegen ontwijkingsmechanismen. Ik dacht dat er misschien een concreter plan was, maar ik kan mij ook vinden in de benadering waarbij u zegt dat problemen worden aangepakt wanneer ze zich voordoen.

Minister, u zegt dat er nog enkele maatregelen in voorbereiding zijn. Ik ben blij te vernemen dat u een oplossing zult bieden voor het probleem van de verzekeringsgift.

In de mate van het mogelijke zullen we daaraan meewerken. Kunt u nog iets concreter zijn over de zaken die nog op tafel liggen? Zijn er nog oplossingen in de maak? Wanneer we vaststellen dat destijds de tarieven verlaagd werden en de daling van de inkomsten die daarvan het gevolg was, gecompenseerd zou worden door het wegwerken van ontwijkingsmechanismen, kan ik mij op dit ogenblik niet voorstellen dat de ontwijkingsmechanismen die nu op tafel liggen, voldoende zijn om dat gat te dichten.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Er liggen nog een aantal andere zaken op tafel, onder meer de gesplitste inschrijving. En we zouden nog een lijst kunnen opstellen van zaken die daarvoor in aanmerking komen. Ik stel voor dat we dat aanpakken zodra bepaalde zaken zich voordoen. U hebt mij een vraag gesteld over die verzekeringsgift en ik heb zeer snel gereageerd met een voorstel aan de regering. Als u mij nog andere zaken signaleert, zal ik ze ook aanpakken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de eerste resultaten van het decreet van 20 december 2013 houdende invoering van een versnelde afbouw in de onroerende voorheffing van het belastbaar kadastraal inkomen van materieel en outillage ten gevolge van nieuwe investeringen – 2477 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Peter Van Rompuy

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Het decreet van 20 december 2013 houdende invoering van een versnelde afbouw in de onroerende voorheffing van het belastbaar kadastraal inkomen van materieel en outillage ten gevolge van nieuwe investeringen, werd al meermaals besproken in commissie. Ik verwijs naar de commissievergaderingen van 13 oktober en 23 februari.

Deze tijdelijke maatregel, die in werking trad vanaf aanslagjaar 2015, houdt in dat voor alle investeringen in nieuw materieel en outillage die gedaan worden in de jaren 2014, 2015 en 2016, niet enkel het kadastraal inkomen vrijgesteld wordt op basis van de bestaande wetgeving, maar dat indien er nog belastbaar kadastraal inkomen zou zijn op de percelen waar de nieuwe investeringen gedaan worden, er nog een bijkomende vrijstelling wordt gegeven ten belope van het kadastraal inkomen van de nieuwe investeringen.

De investeringen in nieuw materieel en outillage, die dus al volledig vrijgesteld zijn, worden bijkomend nog eens in mindering gebracht van het belastbaar kadastraal inkomen.

Door deze versnelde afbouw in de onroerende voorheffing van het belastbaar kadastraal inkomen van materieel en outillage ten gevolge van nieuwe investeringen, wil men nieuwe bedrijfsinvesteringen stimuleren. We staan daar volledig achter.

De eerste effecten van deze maatregel zouden merkbaar moeten zijn bij de analyse van de cijfers voor het aanslagjaar 2015. Het is steeds de toestand van de ki's op 1 januari van het aanslagjaar die in aanmerking wordt genomen bij de berekening van de onroerende voorheffing.

In haar antwoord op mijn vraag om uitleg van 23 februari 2016 zei minister Turtelboom: "De lokale kantoren van het kadaster hebben tot 31 maart de tijd om

hun aanpassingen voor het aanslagjaar 2016 te doen. De gegevens worden vervolgens aan de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) bezorgd. Meestal heeft VLABEL alle gegevens verkregen tegen het einde van de maand mei. Ik verwacht dat we pas met de evaluatie zullen kunnen starten in juni, om echt een volledig beeld te hebben.”

Minister, kunt u al een eerste keer de cijfers toelichten? Is de grondige evaluatie van deze cijfers gestart? Wanneer denkt men hiervan de eerste resultaten te mogen ontvangen? Zijn er nu al standpunten die u wenst in te nemen om duidelijkheid te krijgen over de volledige afbouw van het belastbaar materieel, zoals in de memorie van toelichting van 20 december 2013 staat? Momenteel is er nog steeds de beperking dat investeringen die leiden tot de extra vrijstelling, op hetzelfde perceel moeten gebeuren als de oude investeringen. Gaat u dat herbekijken?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Het besluit van het antwoord dat op 23 februari werd gegeven, was inderdaad dat er moest worden gewacht op informatie die tegen eind mei beschikbaar zou zijn, en dat dan met de evaluatie kon worden gestart. Mijn administratie heeft de leverancier van deze informatie, de FOD Financiën bevroegd. De Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD) zal een lijst bezorgen van de percelen waardoor de versnelde afbouwregeling voor materieel en outillage kan worden toegepast. Er is gebleken dat er zich een vertraging van enkele weken voordoet bij de aanlevering van de gegevens over de kadastrale inkomens van 1 januari 2016. Die gegevens zijn nodig om een analyse te kunnen maken van de wijzigingen die zich in de loop van 2015 hebben voorgedaan. Uit de laatste bevraging blijkt dat we die cijfers ook niet in juni konden krijgen, maar dat we die misschien in augustus kunnen verwachten.

Uit een analyse van de cijfers van de voorgaande jaren is bovendien gebleken dat de bezorgde lijst onvolledig is. Bij een controle ter plaatse bij enkele van de betrokken kadasterkantoren is gebleken dat de onvolledigheid te wijten is aan de laattijdige verwerking van een aantal wijzigingen. Mijn administratie heeft de nodige contacten gelegd om de aangevulde en correcte gegevens te krijgen.

Kortom, momenteel ontbreken de gegevens die nodig zijn om een volledig en duidelijk zicht te krijgen op de impact van de maatregel. Ik beseft dat we niet kunnen blijven wachten op de gegevens. De bedrijven wensen rechtszekerheid en willen de fiscale impact kennen van de investeringen die ze in 2017 zouden doen.

Omwille van de rechtszekerheid en de zorg voor een bedrijfsvriendelijk klimaat in onze regio zullen we de beslissing over de verlenging van de maatregel de komende maanden nemen in het kader van de begrotingsopmaak 2017.

In februari speelde zich in deze commissie een boeiend debat af over de belangen van de lokale besturen in dit dossier. De maatregel kan voor hen een budgettaire impact hebben, maar ze zullen ook de baten ondervinden van een moderne, energiezuinige en milieuvriendelijke bedrijfsuitrusting. Dat is immers een van de doelstellingen van de maatregel, naast de geleidelijke afbouw van deze archaïsche en bedrijfsongevriendelijke belasting.

Dus, mijnheer Lantmeeters, ten laatste in september – ik heb begrepen dat de verklaring dit jaar nog steeds in september plaatsvindt – zullen we met de Vlaamse Regering de beslissing over de voortzetting nemen. Dan hoop ik dat we dat kunnen doen op basis van meer volledige en recente gegevens.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik begrijp dat u geen volledig antwoord kunt geven op de vragen die ik heb gesteld omdat de nodige informatie op dit ogenblik

ontbreekt. Laat het dan toch een oproep zijn voor de verlengde toepassing van deze reglementering. Ik vroeg of u de beperking in stand gaat houden dat investeringen die leiden tot een extra vrijstelling, op hetzelfde perceel moeten gebeuren als de oude investeringen. Een antwoord op die vraag kan eigenlijk los worden gezien van de cijfers die op dit ogenblik ontbreken. Ik zou een oproep willen doen om ook een vrijstelling te geven voor deze belasting op materieel en outillage.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jenne De Potter aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de ontvangsten uit verkeers-belastingen – 2501 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer De Potter heeft het woord.

Jenne De Potter (CD&V): Minister, op 26 april stelde mijn collega Peter Van Rompuy een vraag aan de vorige minister van Financiën en Begroting over de tegenvallende opbrengsten van de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling (BIV). Toen waren er nog maar cijfers voor januari en februari 2016 beschikbaar. De toenmalige minister antwoordde daarop dat er nog te weinig cijfers beschikbaar waren om als goede maatstaf te dienen voor het beoordelen van het effect van de vergroening van de verkeersbelasting. De minister poneerde wel dat de sturende fiscaliteit effectief werkt. Er was dus geen reden tot ongerustheid.

Ondertussen zijn er meer gegevens bekend. Ik heb ze in mijn vraag om uitleg verwerkt, maar ik ga de tabel niet voorlezen. Na drie maanden blijkt dat de ontvangsten 4,1 procent lager liggen dan vorig jaar. Er trad een daling op van 290,5 miljoen euro naar 278,7 miljoen euro, terwijl de Vlaamse Regering mikt op een ontvangstenverhoging met 53,6 miljoen euro in 2016 ten opzichte van de realisaties in 2015. Uiteraard zijn er ook recentere cijfers en die tonen alweer een ander beeld: een lichte stijging, maar nog niet in die mate dat we de ontvangstenverhoging met 53 miljoen euro zullen bereiken, tenzij u daar andere gegevens over hebt.

Minister, hoe beoordeelt u de ontvangsten uit de verkeersbelastingen? Zijn de vooruitzichten op de ontvangstenverhogingen in 2016 nog realistisch? Moeten er volgens u bijkomende maatregelen worden genomen? Zo ja, welke dan?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Met cijfergegevens is het altijd opletten en gedetailleerd nagaan wat er wel of niet in de cijfers is vervat. De door u geciteerde cijfers hebben betrekking op alle inkomsten van de BIV en de jaarlijkse verkeersbelasting, terwijl de recente vergroening een zaak was van personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen die na 31 december 2015 zijn ingeschreven, wat dus maar een zeer beperkt segment is.

Het duurt dan ook enige maanden vooraleer de gevolgen van een maatregel zichtbaar zijn in de ontvangsten. Op korte termijn doen we, zoals eerder al gesteld, daarvoor een beroep op de inkohieringen. Die gegevens geven een realistischer en gedetailleerder beeld. Ze lopen voorop op de gegevens met betrekking tot de ontvangsten omdat een kohier eerst uitvoerbaar moet worden verklaard, daarna een aanslagbiljet wordt verzonden en er dan nog een betaaltermijn van twee maanden geldt.

Een reëel scenario is bijvoorbeeld een inschrijving van een voertuig op 11 januari, de uitvoerbaarverklaring van het kohier op 16 februari, de verzending van het

aanslagbiljet op 23 februari en een uiterste betaaldatum op 23 april. De periode tussen de inschrijving en de betaling kan in feite oplopen tot meer dan drie maanden.

Uiteraard zijn de maandelijkse ontvangstencijfers in het kader van de begroting niet irrelevant: we hebben bij de inschatting daarvan ook rekening gehouden met wat ik zonet heb verteld, maar ook met bijvoorbeeld de verlaging van de verkeersbelasting voor vrachtwagens naar aanleiding van de invoering van de kilometerheffing. Om een correcte ESR-vergelijking te maken van de kasontvangsten die worden toegerekend aan een begrotingsjaar, dienen we een onderscheid te maken tussen BIV en VKB (jaarlijkse verkeersbelasting). Voor de VKB rekent het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de maand maart tot en met februari. De eerste twee maanden van het kalenderjaar worden dus aangerekend op het vorige begrotingsjaar. Voor de BIV worden de maanden januari tot en met december geteld, dus samenvallend met het kalenderjaar.

Als we naar de ontvangsten van de jaarlijkse VKB kijken voor de periode maart-mei, dan betreft dit 267.229.000 euro voor drie maanden. Bij extrapolatie zou dit voor een volledig begrotingsjaar dan uitkomen op 1.068.916.000 euro. De doelstelling bedroeg na bijstelling in de begrotingsaanpassing 1.028.768.000 euro, en is dus zeker nog haalbaar.

Als we naar de ontvangsten van de BIV kijken voor de periode januari-mei, dan betreft dit 83,803 miljoen euro. Bij extrapolatie van deze vijf maanden naar een volledig begrotingsjaar zou dit dan uitkomen op 201.127.000 euro, wat lager is dan de doelstelling van 235.597.000 euro in de begroting. Doordat de 'groene' ontvangsten van ingekohierde bedragen in januari vaak pas vanaf maart reëel ontvangen werden, is een extrapolatie van de maanden januari en februari echter niet representatief voor het volledige begrotingsjaar. Indien januari en februari volledig geneutraliseerd zouden worden en men zou extrapoleren op de ontvangsten van maart tot en met mei, dan zou men tot een bedrag van 224 miljoen euro komen. De uiteindelijke realisaties zullen dus mogelijk ergens tussenin liggen.

Dit alles op basis van de voorlopige cijfers uiteraard. Ik merk wel op dat de budgetneutraliteit enkel werd vooropgesteld voor de vergroening van de verkeersbelasting. Voor de BIV werd een nieuwe erosie ook meegenomen in de meerjarenraming, zij het dat die mogelijk wel sneller komt dan gepland.

Anderzijds is een lagere ontvangst van de BIV ook een signaal dat de belasting effectief stuurt, wat een zeer goed signaal is voor de luchtverontreiniging, het klimaat en de volksgezondheid, wat zeer belangrijke doelstellingen zijn voor de minister van Leefmilieu maar, zoals u weet, ook voor mezelf en voor de volledige Vlaamse Regering uiteraard.

Dat betekent echter niet dat de regering geen verdere stappen zet inzake vergroening. Zoals u weet wordt ook op dit moment voor de lichte vrachtauto's een eventuele vergroening bestudeerd en lopen er nog gesprekken met de andere gewesten met betrekking tot de leasingwagens.

De voorzitter: De heer De Potter heeft het woord.

Jenne De Potter (CD&V): Dank u wel, minister. Ik begrijp dat de ramingen zoals ze nu voorliggen en met alle voorbehoud daarrond op het vlak van representativiteit, ergens tussenin zullen liggen en dat we dus wel in de richting van het gebudgetteerde bedrag zullen gaan.

Ik wou nog eens terugkomen op wat u op het einde hebt gezegd, namelijk dat de vergroening van de verkeersbelasting voor de lichte vrachtwagens wordt bestudeerd. Ik dacht dat het de bedoeling was dat die zou ingaan in 2017. Ik weet niet of dat nog haalbaar zal zijn en wat de stand van zaken is.

Voor de leasingwagens is inderdaad een samenwerkingsakkoord nodig met de andere gewesten. We hebben hier een tijdje geleden in de plenaire vergadering in verband daarmee een resolutie aangenomen waarbij we de Vlaamse Regering aanporren om daarover verdere onderhandelingen te voeren en verdere initiatieven te nemen.

Ik wou toch nog eens weten wat daarrond al is gebeurd. Zijn er mogelijkheden om voor leasingwagens tot een vergroening van de verkeersbelasting te komen?

Minister Bart Tommelein: Ja, mijnheer De Potter, de vergroening van de lichte vrachtwagens komt eraan. U kent me, ik ben daarmee bezig. Dat betekent dat dat zeer snel zal volgen. De gesprekken zijn bezig. Ik hoop dat eerstdaags zelfs te kunnen afronden. 2017 is meer dan haalbaar. Als ik zeg dat ik minder vervuilende auto's wil in Vlaanderen, moet ik daar werk van maken.

Wat de leasingwagens betreft, kunnen we niet alleen beslissen. We moeten met de andere gewesten tot een akkoord komen, en dat ligt niet zo eenvoudig.

Maar goed, de vergroening van de lichte vrachtwagens komt eraan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.